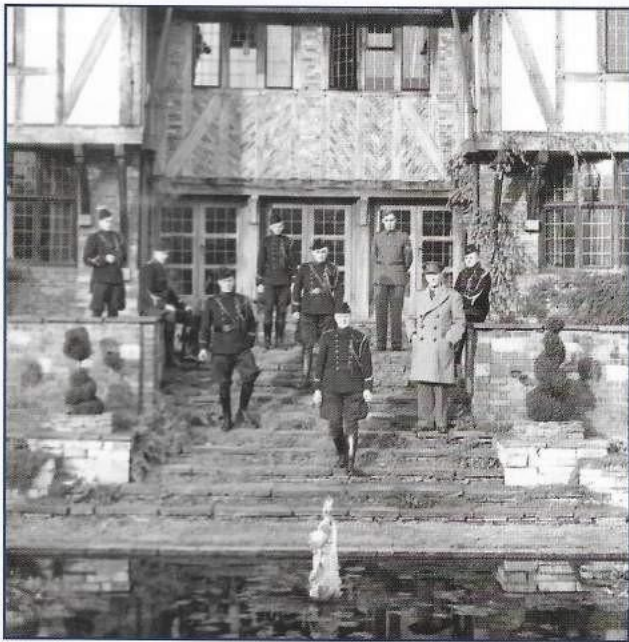


## De tocht naar Engeland

Reeks artikelen over de geschiedenis van het Wapen, deel XV

Door dr. J.P.E.G.Smeets

Op 16 mei 1940 bevond zich in het Zeeuwse Sluis een groep marechassees die, als gevolg van de terugtrekkingsorder, wachtte wat er verder zou gaan gebeuren. De commandant van de Divisie, jhr. D. den Beer Poortugael, zwaaide de scepter over de groep van ongeveer 300 personen waaronder -inclusief Den Beer Poortugael- 4 marechasseeofficieren (W. Kist, F. van der Kroon en E. Suijlen). In Sluis voegde zich een groep militairen van het Korps Politietroepen bij hen. Het ging hier om 35 man die een groep van 21 gevangenen, voor een groot deel leden van de NSB en een paar communisten, met zich meevoerde. Het gezelschap was naar het zuiden vertrokken om zo te verhinderen dat de gevangenen in Duitse handen zouden vallen. Bij deze groep 'staatsgevaarlijken' zouden later nog eens 75 geïnterneerden en 200 vluchtelingen worden gevoegd. Het aantal bewakers afkomstig van het Korps politietroepen groeide naar ruim 100.



De marechassees in Engeland

In de vroege ochtend van 17 mei 1940 zette zich een lange colonne bestaande uit marechassees, PT'ers, gevangenen en vluchtelingen in beweging richting Frankrijk. Er werd gebruik gemaakt van gevorderde bussen en vrachtwagens. De burgerchauffeurs waren in Nederland mét hun voertuigen gerekwildeerd en hadden in allerijl aan het bevel moeten voldoen. De meesten hadden geen kans gehad om afscheid van hun familie te nemen en sommige echtgenoten zouden lang in het ongewisse blijven over wat hun mannen overkomen was.

Door het grote aantal personen en voertuigen was het moeilijk een redelijk tempo in de tocht te houden. Niet zelden gebeurde het dat het contact tussen de voertuigen verbroken werd en er gewacht moest worden tot deze of gene zich weer had aangesloten. Daar kwam nog bij dat de wegen overvol waren met Franse vluchtelingen, die zich voor de aanstromende Duitsers uit

de voeten probeerden te maken. De Duitse Luftwaffe was oppermachtig in de lucht en tijdens aanvallen was het voor de Nederlanders zaak zo snel mogelijk dekking te zoeken in greppels en bossen aan de kant van de weg. Ondanks al deze problemen slaagde de groep erin de Duitsers steeds een stap voor te blijven.

In Frankrijk aangekomen, gaven de Franse militaire autoriteiten het bevel de gevangenen naar een kamp te Ambleteuse over te brengen en de vluchtelingen in de buurt van Arras aan het Franse gezag over te dragen. De Fransen zouden de verdere verantwoordelijkheid dragen. Aangezien de meeste vluchtelingen joods waren en de Duitsers vlak in de buurt was daarmee hun doodvonnis getekend.

De Nederlandse militairen en de burgerchauffeurs trokken daarna steeds verder naar het zuiden. Vanuit Ambleteuse ging het achtereenvolgens naar: Dieppe, Rouen, Le Mans, Tours, Poitiers en Limoges. In de verschillende plaatsen werd halt gehouden in weeshuizen, kloosters en kazernes die door de Fransen werden aangewezen als accommodatie. Meestal waren het voor Nederlandse begrippen primitieve onderkomens en de marechassees en PT'ers moesten zich behelpen waar het om de voeding en de lichamelijke hygiëne ging. Volgens marechassees W. van der Veer waste hij zich het liefst in een beekje aangezien dit water meestal schoner was dan dat op kazernes.

In het verre Limoges kregen de Nederlanders echter te horen dat zij weer naar het noorden moesten trekken. Weer lagen honderden kilometers voor de boeg. Uiteindelijk bleek de eindbestemming de havenplaats Brest te zijn. Op 10 juni 1940 bereikten vrijwel alle Nederlanders Brest. In de haven lag het stoomschip Prinses Beatrix al op hen te wachten en in de loop van de middag kon met de embarkatie worden begonnen. In de vroege avond stak de Beatrix van wal geëscorteerd door een aantal Engelse oorlogsschepen. Op de 11e juni 1940 werd het Engelse Plymouth bereikt waarna het per trein naar een tentenkamp in Porthcawl (Wales) ging. Iedereen werd daar ontwapend en achter het prikkeldraad gezet. Na deze eerste teleurstelling verbeterde de sfeer echter weer en konden de Nederlanders zich gaan instellen op een lang verblijf in het Verenigd Koninkrijk.

Politietroepers vervelen zich in het tentenkamp te Porthcow

